



Ku2025/00871

Till:
Kulturdepartementet
Ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.kkm@regeringskansliet.se

Remissvar från Länsteatrarna i Sverige gällande betänkandet: En kulturkanon för Sverige (SOU 2025:92)

Presentation av Länsteatrarna i Sverige

Länsteatrarna i Sverige (LTS) är en nationell organisation som samlar de regionala scenkonstinstitutionerna i Sverige och verkar för samverkan regionalt, nationellt och internationellt. Länsteatrarna i Sverige producerar, spelar och turnerar professionell scenkonst, med en mångfald av konstnärliga uttryck, perspektiv och målgrupper. Våra 20 medlemmar är tillsammans den största aktören inom den regionala scenkonsten i Sverige.

Sammanfattning

Länsteatrarna i Sverige avstår från att kommentera huruvida en svensk kulturkanon bör införas. Om en svensk kulturkanon införs ställer vi oss positiva till att det bildas en självständig stiftelse för att långsiktigt förvalta denna. Det är av största vikt att medlen som tillförs denna stiftelse inte tas från kulturbudgeten varken som en interimslösning i avvaktan på att en stiftelse bildas eller som en del av en långsiktig lösning.

Vi ser positivt på ambitionen att bredda tillgången till kulturellt kapital, men anser att investeringar i befintlig kulturell infrastruktur bör prioriteras i första hand.

De finansiella medel som tilldelas kultursektorn i Sverige bör fortsatt gå till kultur i hela landet genom principen om armlängds avstånd och med fortsatt mål att främja konstnärlig förnyelse. De konstnärliga valen ska inte styras genom att verk som ingår i kulturkanon premieras finansiellt.

Vi vill särskilt poängtera att kultursektorn fortsatt fritt ska kunna välja att göra verk från de senaste 50 åren, såväl som äldre verk som inte ingår i kulturkanon och att detta inte ska påverka verksamheternas offentliga finansiering.

Synpunkter:

Utgångspunkterna i vårt remissvar är de delar i betänkandet som rör kommitténs förslag om hur Sveriges kulturkanon ska förvaltas, tillgängliggöras och hållas relevant över tid. Vi vill särskilt lyfta fram aspekter som handlar om finansieringen av förslagen.

Kapitel: 6.2.4 Tillgängliggörande av kanon genom kultur- och kulturarvsaktörerna

Länsteatrarna i Sverige arbetar redan idag med att tillgängliggöra kulturarv och levandegöra kulturen för landets invånare. Att förstärka finansieringen av de regionala kulturverksamheterna tillsammans med andra befintliga kulturaktörer skulle direkt

stärka möjligheterna att göra kulturen tillgänglig för fler och därmed bredda tillgången till kulturellt kapital.

Kapitel: 6.3.2 Tillfälliga stimulansmedel till läns museer och andra regionala kultur- och kulturarvsaktörer för att initiera regionala kanonprojekt

Det är oerhört viktigt att de stimulansbidrag som avses för länsinstitutioner för att initiera regionala kulturarvsprojekt ej tas från anslag 1:6, Bidrag till regional kulturverksamhet. Om stimulansbidragen tas från Kultursamverkansmodellen skulle detta bli en direkt styrning av den regionala kulturen vilket, för oss, vore helt oacceptabelt. De regionala verksamheterna behöver ha en stabil finansiering för sitt grunduppdrag. Eventuella stimulansbidrag för kulturkanon måste tillföras utöver grundfinansieringen. Detta betyder att man inte kan dra ned på finansieringen av kultursamverkansmodellen (eller stoppa pris- och löneuppräknings) och samtidigt tillföra stimulansbidrag för särskilt utpekade konstområden, såsom kulturkanon, då det skulle medföra en tydlig styrning av konsten.

Kapitel: 7.1 Ekonomiska konsekvenser av kommitténs förslag till interimslösningar i avvaktan på att en stiftelse har bildats

Vi ställer oss kritiska till att kostnaderna för kommitténs förslag till interimslösningar i avvaktan på att en stiftelse har bildats tas från Utgiftsområde 17, Kultur, medier, trossamfund och fritid. Vi ser en stor risk för styrning av konsten om man tar en del av utgiftsområde 17 och gör den delen tillgänglig endast för arbete med kulturkanon. Då kulturkanon inte omfattar konst från de senaste 50 åren, ser vi att en sådan omfördelning skulle riskera att motverka konstnärlig förnyelse och konstnärlig frihet.

Öronmärkta bidrag till läns museer och andra regionala kultur- och kulturarvsaktörer kan tillföras för att stimulera regionala kanonprojekt, men dessa medel bör då tillföras utöver den grundläggande finansieringen, så att det inte riskerar att ersätta befintlig verksamhet.